

DE STER VAN BETHLEHEM.

In het *Astronomical Journal* van 26 November komt van de hand van den heer J. H. STOCKWELL een artikel voor, waarin hij, na te hebben opgemerkt dat voor drie honderd jaren KEPLER, door gebrekkige gegevens misleid, ten onrechte de verschijning van de *ster van Bethlehem* aan eene conjunctie van Jupiter en Saturnus toeschreef, aantoonst hoe die verschijning hoogst waarschijnlijk een conjunctie was van de planeten Venus en Jupiter.

Hij zegt daaromtrent het volgende.

»Er blijft mij nu nog over te onderzoeken, of misschien de twee meest heldere planeten van het zonnestelsel, Venus en Jupiter, niet een korten tijd voor den dood van HERODES in conjunctie zijn geweest en aanleiding kunnen gegeven hebben tot het verschijnsel, waarvan het bijbelsch verhaal spreekt; het was het prachtige verschijnsel dat deze planeten aanboden, toen zij in Februari l.l. in conjunctie waren, dat mij op het denkbeeld bracht van dit onderzoek.

»Nu vallen de conjunctiën van Venus met de zon met groote regelmatigheid voor om de 584 dagen en die van Jupiter om de 399 dagen. Daarbij is het gemakkelijk aan te toonen, dat alle geocentrische conjunctiën van deze beide planeten minder dan ongeveer 60 dagen voor of na een conjunctie van Jupiter met de zon moeten plaats hebben. Als men dus deze laatste conjunctiën in tabel heeft gebracht, heeft men slechts de afstanden van Venus van de zon gedurende 60 dagen voor en na zoodanig verschijnsel na te gaan, om te weten of beide planeten in conjunctie zijn gekomen. Op deze wijze vind ik, dat Jupiter in conjunctie met de zon was op den 29^{en} Maart van het jaar 6 v. C. ¹ en Venus op den 5^{en} November daaraan voorafgaande, of 144 dagen voor Jupiter. Venus was dus door haren grootsten afstand westelijk van de zon reeds heen en zij zou op den 8^{en} Mei Jupiter inhalen, wanneer voor de beide

¹ Het is duidelijk, dat waar in dit referaat wordt gesproken van jaren vóór C. en na C. bedoeld wordt: jaren voor en na onze, van een verkeerd gesteld tijdstip der geboorte van JEZUS uitgaande jaartelling.

planeten de westelijke afstand van de zon $27^{\circ}44'$ zou bedragen. Daar op dien tijd, van de aarde uit gezien, de breedte van Venus $1^{\circ}40'$, die van Jupiter $1^{\circ}8'$ bedroeg, stond op het tijdstip der conjunctie Jupiter maar 32° , of ongeveer de middellijn van de maan, ten noorden van Venus; en aangezien beide ten westen van de zon stonden, konden zij alleen worden gezien in het oosten, een paar uren voor zonsopgang. .

»De datum nu waarop dit plaats had: 8 Mei 6 v. C., valt 50 dagen minder dan twee jaar voor den dag, waarop HERODES stierf, en komt dus zeer goed overeen met den geest van het verhaal: want het is waarschijnlijk dat het bevel tot het vermoorden te Bethlehem van alle kinderen van twee jaar of daar beneden, eenige maanden voor zijn dood werd uitgevaardigd.

»De eerstvolgende conjunctie van Venus en Jupiter viel voor in het jaar 2 v. C. of ongeveer twee jaar na den dood van HERODES, in welk jaar er twee waren eene op den 31^{en} Augustus, eene op den 4^{en} October. De eerste was onzichtbaar, omdat zij te na bij de zon plaats had, maar de tweede had plaats toen Venus zoo ver mogelijk ten westen van de zon stond.

»Indien de voorgaande berekeningen juist zijn, dan is Christus in Mei van het jaar 6 v. C. geboren; en indien Hij gekruisigd werd tijdens een volle paaschmaan, die op Vrijdag viel, dan valt Zijn dood op den 3^{en} April van het jaar 33 n. C. en zou Hij dus 38 jaren oud zijn geworden".

v. D. V.